

METI

Ministry of Economy, Trade and Industry

การควบคุมการค้าที่เกี่ยวข้องกับความ มั่นคงของประเทศญี่ปุ่น

มร. ฮิเดทาคะ นิชิมูระ (Mr. Hidetaka NISHIMURA)

**ผจ.กองงานนโยบายการควบคุมการค้าที่เกี่ยวข้อง
ความมั่นคง**

**กรมความร่วมมือเศรษฐกิจการค้า กระทรวงเศรษฐกิจ
การค้าและอุตสาหกรรม (METI)**

- 1. ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง**
2. ประวัติศาสตร์และบทเรียนการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเศญี่ปุ่น
3. รายละเอียดย่อการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเศญี่ปุ่น
4. รายละเอียดย่อการควบคุมการลงทุนของประเศญี่ปุ่น
5. มาตรการรองรับการรั่วไหลของเทคโนโลยีผ่านสถาบันการศึกษา

มติคณะมนตรีความมั่นคงของสหประชาชาติที่ 1540

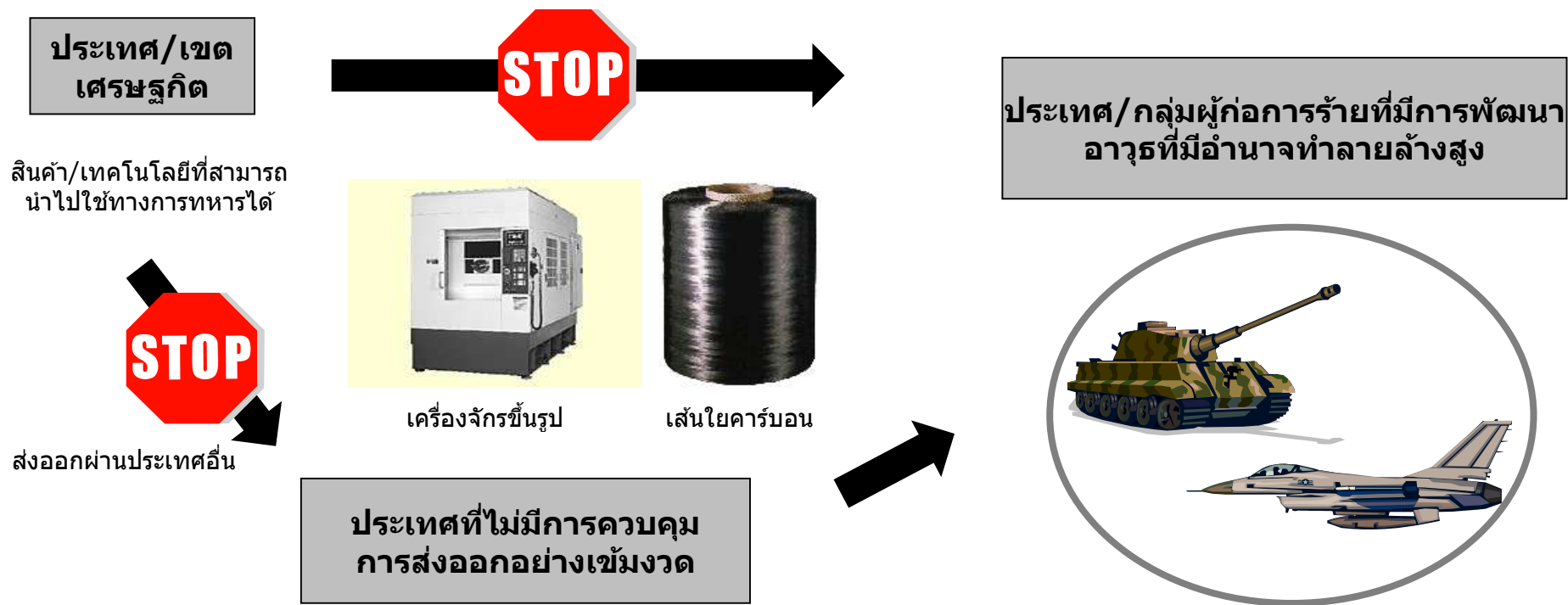
ให้ประเทศภาคีสมาชิก

- ไม่ดำเนินการใด ๆ ที่จะเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสนับสนุนบุคคลหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่รัฐ ในการผลิต จัดหาให้ได้ครอบครอง ผลิต ถีอครอบง ขนส่ง หรือส่งผ่าน รวมถึงการใช้งานซึ่งอาวุธ อาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ รวมถึงวิธีในการขนถ่าย
- ให้ดำเนินมาตรการภายในประเทศ และบังคับใช้ด้านกฎหมายและกฎระเบียบที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อบุคคลหรือคณะบุคคลที่ไม่ใช่รัฐใด ๆ ไม่ให้ผลิต จัดหาให้ได้ครอบครอง ถีอครอบง พัฒนา ขนส่ง ส่งผ่านหรือใช้งานอาวุธนิวเคลียร์ อาวุธเคมี และอาวุธชีวภาพ รวมถึงวิธีในการถ่าย รวมถึงการดำเนินการใด ๆ ที่จะเป็นการสนับสนุน ร่วมกระทำเพื่อการสนับสนุน การช่วยเหลือหรือการให้เงินทุนในการดำเนินการ
- ให้มีกฎหมายที่เหมาะสมในการควบคุมการส่งออก ส่งผ่าน ขนถ่ายล่า การนำเข้าและส่งออกกลับไป และมีระบบในการควบคุมการให้ความช่วยเหลือหรือให้เงินทุนที่เกี่ยวกับการส่งออก การขนถ่ายล่าดังกล่าว ซึ่งเป็นการสนับสนุนการขนส่งทำให้เกิดกระจายหรือให้เงินทุน รวมถึงมีมาตรการที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพต่อการป้องกันการกระจายของสินค้าดังกล่าว ซึ่งรวมทั้งระบบควบคุมผู้ใช้สุดท้าย พร้อมจัดให้มีมาตรการควบคุมชายแดนและบังคับใช้กฎหมาย เพื่อยกระดับและคงไว้ซึ่งการควบคุมการส่งออกจากในประเทศและการส่งผ่าน

※มติดังกล่าว เป็นกรอบแสดงถึงภาระหน้าที่ของประเทศภาคีสมาชิก แต่ไม่ใช่เป็นกรอบแสดงถึงรายละเอียดของหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติ ในการดำเนินมาตรการจริง จะให้แต่ประเทศภาคีสมาชิกดำเนินการได้เอง

การควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงหมายถึง

- หากสินค้าและเทคโนโลยีขั้นสูงถูกนำไปสู่ประเทศ/เขตเศรษฐกิจหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายที่กำลังพัฒนาอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงหรืออาวุธทั่วไป จะเป็นที่น่าหวั่นเกรงในระดับสากล และเสี่ยงที่จะนำมาสู่สถานการณ์ความไม่มั่นคงในระดับสากลได้
- การจัดหาสินค้า/เทคโนโลยีที่สัมพันธ์กับอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูงโดยประเทศเสี่ยงหรือกลุ่มผู้ก่อการร้ายมีความซับซ้อนมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการใช้ประเทศที่สามเป็นทางผ่านของการส่งออก เป็นต้น
- เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเช่นนี้ จำเป็นต้องส่งเสริมให้มีการควบคุมการส่งออกที่มีความเข้มงวด ด้วยการใช้ระบบควบคุมการส่งออกในระดับสากล และประเทศที่ไม่ได้อยู่ในกรอบความร่วมมือดังกล่าว ก็จำเป็นต้องดำเนินการในระดับเดียวกัน

กรอบความร่วมมือสากลเกี่ยวกับอาวุธอำนาจทำลายล้างสูง

	NSG (กลุ่มประเทศพัฒนาพลังงานนิวเคลียร์)	AG (กลุ่มประเทศออสเตรเลีย)	MTCR (กรอบควบคุมเทคโนโลยีขีปนาวุธ)	WA (วัชเชนาร์ อาเรนจ์เมนต์)
1. สินค้าเป้าหมายควบคุม	<p><u>1 สินค้าเทคโนโลยีเฉพาะพลังงานนิวเคลียร์</u></p> <p>① สารนิวเคลียร์</p> <p>② เตาปฏิกรณ์และอุปกรณ์เกี่ยวเนื่อง</p> <p>③ น้ำมันฉนวน/กราไฟต์เตาปฏิกรณ์</p> <p>④ โรงงานบำบัด/สร้างความขุ่นยูเรเนียม</p> <p><u>2 สินค้าเทคโนโลยีทั่วไปพลังงานนิวเคลียร์</u></p>	<p><u>1 อาวุธเคมี</u></p> <p>① สารเคมี</p> <p>② อุปกรณ์ผลิตทั่วไปอาวุธเคมี</p> <p><u>2 อาวุธชีวภาพ</u></p> <p>① สารชีวภาพ</p> <p>② อุปกรณ์ผลิตทั่วไปอาวุธชีวภาพ</p>	<p><u>1 ขีปนาวุธและเครื่องบินไร้คนขับขนาดใหญ่</u></p> <p><u>2 ขีปนาวุธและเครื่องบินไร้คนขับขนาดเล็ก วัสดุและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง</u></p>	<p><u>1 อาวุธ</u></p> <p><u>2 อุปกรณ์ทั่วไป</u></p> <p>① วัตถุดับแอดวานซ์</p> <p>② การขึ้นรูปวัตถุดับ</p> <p>③ อีเล็กทรอนิกส์</p> <p>④ คอมพิวเตอร์</p> <p>⑤ ระบบสื่อสาร เป็นต้น</p>
2. ก่อตั้งเมื่อ (ญี่ปุ่นร่วม)	ปี 1978 (ปีเดียวกัน)	ปี 1985 (ปีเดียวกัน)	ปี 1987 (ปีเดียวกัน)	ปี 1996 (ปีเดียวกัน)
3. จำนวนภาคี	48 ประเทศ	42 ประเทศ + EU	35 ประเทศ	42 ประเทศ
4. ประเทศภาคี	<p><White Country ></p> <p>อาร์เจนตินา ออสเตรเลีย ออสเตรีย เบลเยียม บุลกาเรีย แคนาดา เซดโก เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมัน กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์ อิตาลี ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ลุกเซมเบิร์ก ฮอลแลนด์ นิวซีแลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สวิสเซอร์แลนด์ อังกฤษ อเมริกา</p>			
	<p>โครเอเชีย คิปลอส เอสโตเนีย</p> <p>ไอซ์แลนด์ แรโตเปีย ลีโตเนีย มาล์ตา รัมานี เซอร์เบีย สโลวาเกีย สโลวาเนีย ตุรกี</p> <p>รัสเซีย ยูเครน เบลารุส คาซัคสถาน บราซิล เม็กซิโก จีน</p> <p>แอฟริกาใต้</p>	<p>โครเอเชีย คิปลอส เอสโตเนีย</p> <p>ไอซ์แลนด์ แรโตเปีย ลีโตเนีย มาล์ตา รัมานี สโลวาเกีย สโลวาเนีย ตุรกี</p> <p>ยูเครน</p> <p>เม็กซิโก</p> <p>อินเดีย</p>	<p>ไอซ์แลนด์ ตุรกี</p> <p>รัสเซีย ยูเครน</p> <p>บราซิล</p> <p>อินเดีย</p> <p>แอฟริกาใต้</p>	<p>โครเอเชีย เอสโตเนีย แรโตเปีย ลีโตเนีย มาล์ตา รัมานี สโลวาเกีย สโลวาเนีย ตุรกี</p> <p>รัสเซีย ยูเครน</p> <p>เม็กซิโก</p> <p>อินเดีย</p> <p>แอฟริกาใต้</p>

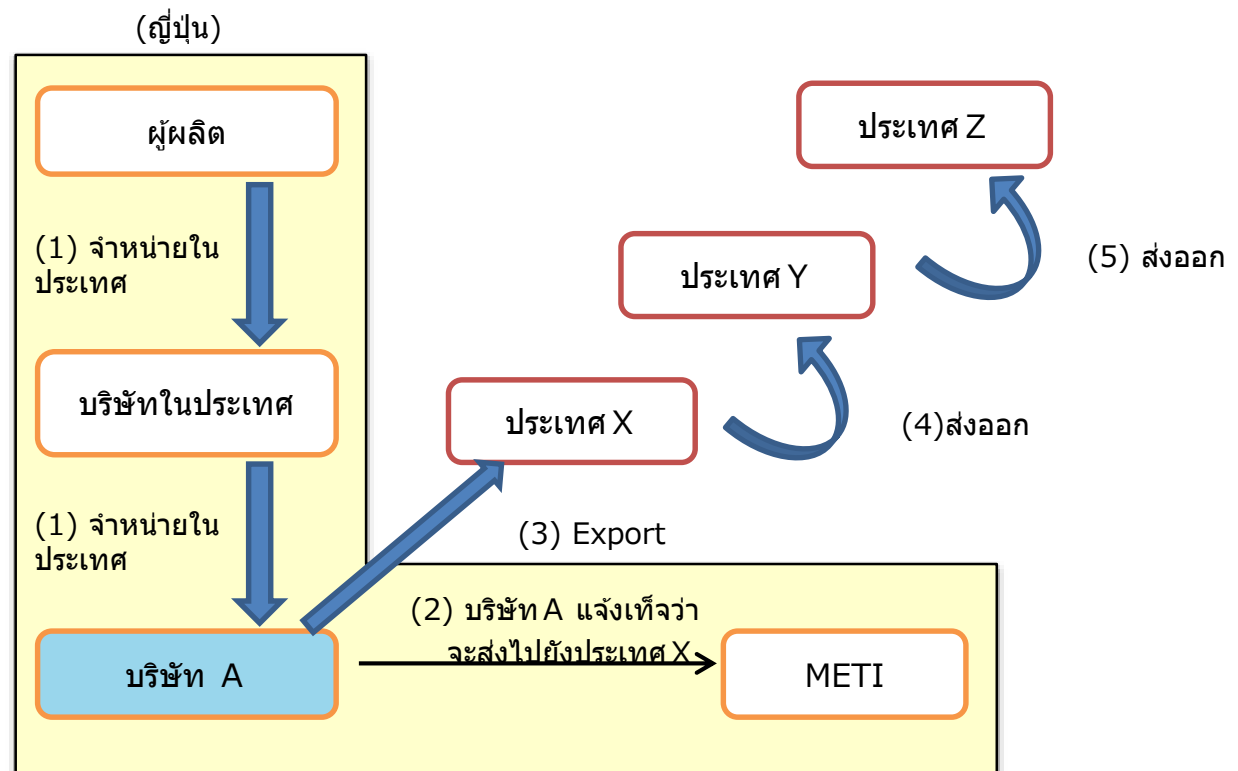
White Country : ประเทศปลายทางที่ส่งออกที่สามารถขออนุญาตส่งออกได้อย่างราบรื่น เนื่องจากเป็นที่ยอมรับว่าเป็นประเทศที่มีการควบคุมการส่งออกที่เข้มงวด

การจัดซื้อที่มีความหลากหลาย

- หลายปีมานี้ หลายประเทศได้เริ่มวางระบบการจัดการการค้ายุทธศาสตร์ อย่างไรก็ตาม การจัดซื้อขององค์กรเอกชนก็มีความหลากหลาย มีการแก้ไขข้อมูล เช่น การส่งออกผ่านประเทศที่สาม หรือการใช้บริษัทบังหน้า เป็นต้น
- ในที่ประชุมคกก.ผู้เชี่ยวชาญภายใต้คกก.ความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2017 ได้มีการรายงานว่า (1) การหลีกเลี่ยงการลงโทษทางเศรษฐกิจของเกาหลีเหนือ มีความแยบยลมากขึ้น ทั้งในด้านขนาด ขอบข่าย (2) ทูตต่างประเทศเกาหลีเหนือเป็นแกนนำในการใช้ตัวแทนประเทศที่สาม หรือบริษัทบังหน้า เพื่อเคลื่อนย้ายสินค้า คน และเงินทุน (3) ทำให้ยังสามารถซื้อขายแร่ธาตุและอาวุธได้อยู่ ผ่านระบบการเงินสากล และ (4) ยังหาวิธีหลีกเลี่ยงไม่ได้รับผลกระทบจากการห้ามเข้าเทียบท่าเรือได้อีกด้วย

[ตัวอย่างการยื่นเท็จ/ส่งออกผ่านประเทศอื่น]

- ม.ค. 2010 บริษัท A ได้ส่งออกเส้นใยคาร์บอนดีไปประเทศ Y ผ่านประเทศ X โดยบริษัท A ยื่นเรื่องเท็จว่าจะส่งออกไปประเทศ X แล้วทำการส่งออกเพื่อจะได้ไม่ต้องขออนุญาต
- ก.METI ได้ลงโทษปรับบริษัท A เมื่อมี.ย. 2015 เป็นเงิน 1 ล้านบาท และลงโทษปรับพนักงานเป็นเงิน 1 ล้านบาท
- ก.METI ได้ออกคำสั่งทางปกครองลงโทษบริษัท A เมื่อเดือนม.ค. 2016 ห้ามส่งออกไปทุกประเภทสินค้าทุกประเทศปลายทางเป็นเวลา 4 เดือน

1. ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง
- 2. ประวัติศาสตร์และบทเรียนการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย**
3. รายละเอียดย่อการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
4. รายละเอียดย่อการควบคุมการลงทุนของประเทศไทย
5. มาตรการรองรับการรั่วไหลของเทคโนโลยีผ่านสถาบันการศึกษา

ประสบการณ์ของประเทศไทยด้านการควบคุมการส่งออกที่เกี่ยวกับความมั่นคง

- ประเทศไทยได้ออกกฎหมาย Foreign Exchange and Foreign Trade Control Act. (FEFTA) ขึ้นเมื่อปีค.ศ.1949 แล้วเริ่มบังคับใช้กฎหมายในการควบคุมการส่งออกที่เกี่ยวกับความมั่นคง
- อย่างไรก็ตาม พบว่ามีผู้ผลิตของประเทศไทยส่งออกสินค้าโดยมิชอบ ด้วยการแจ้งเท็จสินค้าที่อยู่ในบัญชีรายการสินค้าควบคุม ส่งผลให้เกิดการแบนสินค้าญี่ปุ่นขึ้น และผู้บริหารของผู้ผลิตญี่ปุ่นที่ส่งออกโดยมิชอบนั้น ต้องรับผิดชอบด้วยการลาออกจากตำแหน่ง และบริษัทดังกล่าวได้รับความเสียหายจากการถูกผู้ถือหุ้นฟ้องร้องตามมา

- ค.ศ. 1949   บังคับใช้กฎหมาย FEFTA
- ค.ศ. 1952   เข้าร่วมในคณะกรรมการหารือด้านการส่งออกสินค้าเชิงยุทธศาสตร์ (COCOM)

↓

เริ่มการควบคุมการส่งออกตามกฎหมาย FEFTA

↓

- ค.ศ. 1987   **มีการส่งออกเครื่องจักรชิ้นรูปของญี่ปุ่นโดยมิชอบไปยังประเทศเข้าชาย
การขออนุญาตส่งออกของ COCOM**

- ✓ ญี่ปุ่นสูญเสียความน่าเชื่อถือ
- ✓ กก.บริหารผู้ผลิตนั้นลาออก
- ✓ ผู้ถือหุ้นฟ้องร้องเอาผิด

(หนังสือพิมพ์ไมนิจิ ปีค.ศ.1987)

การดำเนินการหลังเกิดเหตุ

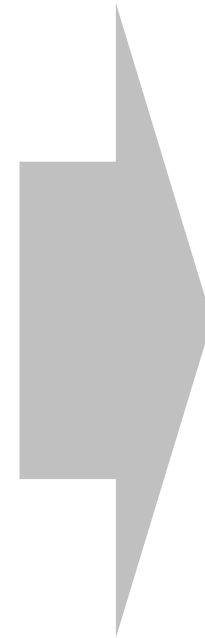
- หลังเกิดเหตุดังกล่าว รัฐบาลญี่ปุ่นได้ยกระดับระบบการควบคุมการส่งออกที่เกี่ยวกับความมั่นคง

การดำเนินการของกระทรวง METI

- ✓ เพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจเรื่องออกใบอนุญาตการควบคุมการส่งออก
- ✓ แก้ไขกฎหมายแลกเปลี่ยนฯ เพิ่มบทลงโทษ เช่น ขยายเวลาจำคุก และขยายเวลาอายุความ
- ✓ และเพิ่ม Internal Compliance Program (ICP) และให้อำนาจในการเข้าตรวจมากขึ้น

การดำเนินการขององค์กรบริษัท

- ✓ เริ่มการควบคุมการส่งออกเข้มงวดมากขึ้น ด้วยการนำ ICP มาใช้
- ✓ ยกระดับการควบคุมการส่งออกโดยสมัครใจ เช่น มีมาตรการป้องกันผู้ใช้ปลายทางนำสินค้าไปจำหน่าย (ตัวอย่าง ติดตั้งอุปกรณ์แจ้งสถานที่หากมีการโยกย้าย)

ฟื้นความ
เชื่อถือ

ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง

- ✓ เพื่อให้เกิดความมั่นคงของสังคมสากล การควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงเป็นสิ่งสำคัญ
  - หากไม่ควบคุมการค้าอย่างเข้มงวด จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงไม่เพียงแต่ประเทศตน แต่ในระดับสากลด้วย
- ✓ เพียงครั้งเดียว ประเทศ/องค์กรบริษัทก็สูญเสียความเชื่อถือได้อย่างง่ายดาย
  - ดำเนินการจัดการการค้ายุทธศาสตร์ได้อย่างครบถ้วน จะเป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ
- ✓ ไม่เพียงแต่พัฒนาระบบจัดการ แต่ต้องบังคับใช้อย่างเข้มงวดด้วย
  - หากมีแต่ระบบจัดการ แต่ไม่บังคับใช้อย่างเข้มงวด ก็เหมือนกับไม่มีระบบ
- ✓ จำเป็นที่ภาครัฐฯกับภาคเอกชนต้องให้ความพยายามร่วมกัน
  - รัฐบาลต้องมีโครงสร้างการควบคุมการค้าที่มีประสิทธิภาพจึงเป็นเรื่องที่ขาดไม่ได้
  - เป็นสิ่งสำคัญที่ภาครัฐฯและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันในการควบคุมการค้า
  - และภาคเอกชนต้องดำเนินการโดยสมัครใจเองด้วย

ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงในระบบเศรษฐกิจ(1)

- บริษัทเอกชนญี่ปุ่นคิดเสมอว่าการที่ประเทศ/เขตเศรษฐกิจนั้นมีการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงอย่างเหมาะสมหรือไม่นั้น ถือเป็นปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจที่จะส่งออกหรือลงทุนในประเทศ/เขตเศรษฐกิจนั้น

ตัวอย่างเช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ จำเป็นต้องมีอุตสาหกรรมชิ้นส่วนยานยนต์จำนวนมาก เพื่อประกอบชิ้นส่วนยานยนต์ หรือ จัดการวัสดุที่มีความคงทนสูง การผลิตสิ่งเหล่านี้ จำเป็นต้องใช้สินค้าที่ใช้ได้สองทาง (dual-use items) คุณภาพสูง เช่น เครื่องจักรขั้นรูป หรือเส้นใยคาร์บอน เป็นต้น

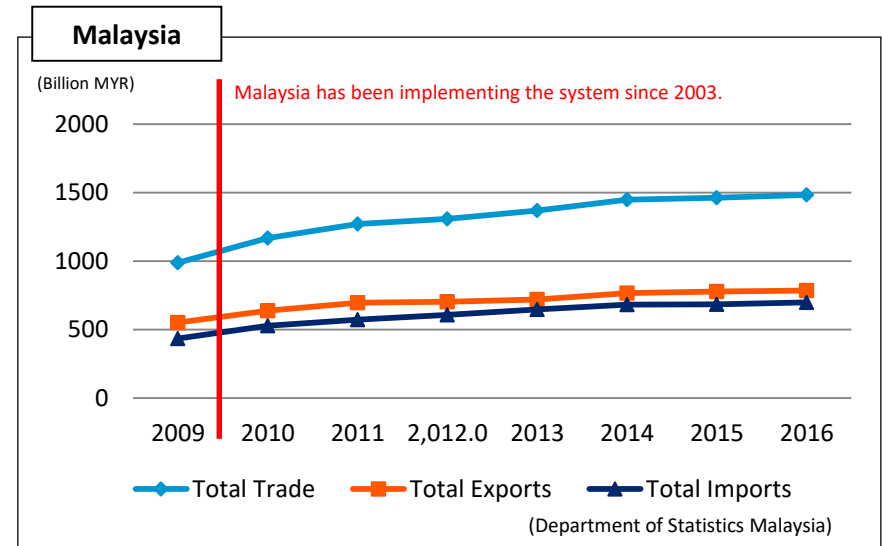
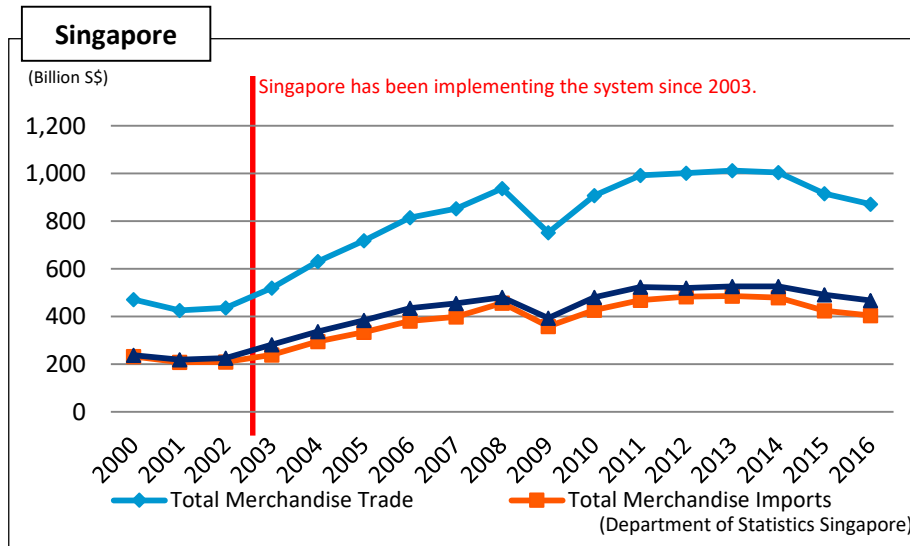
ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกจากบริษัทตน หรือผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากบริษัทตนในต่างประเทศ หากไม่ได้รับการควบคุมการส่งออกที่เหมาะสม แล้วตกไปอยู่ในมือของผู้ที่มีส่วนร่วมกับการทำลายล้างสูง จะเกิดผลเสียหายมหาศาลต่อบริษัท

สินค้าทั่วไปเป็นสินค้าที่ต้องได้รับการจัดการควบคุมโดยบริษัทปลายทางประเทศส่งออก ในกรณีที่บริษัทระดับโลกจะตัดสินใจส่งออกสินค้าทั่วไปคุณภาพสูงหรือลงทุนในโครงการที่เกี่ยวข้องกัน จะดูถึงปัจจัยสำคัญที่ว่าประเทศ/เขตเศรษฐกิจนั้นมีการพัฒนาจัดการการค้าหรือไม่

นอกจากนี้ การรั่วไหลของเทคโนโลยีจะสร้างความเสียหายอย่างใหญ่หลวงให้กับบริษัท ประเทศที่ไม่ได้มีการจัดการการค้ายุทธศาสตร์ จะมีความเสี่ยงของการรั่วไหลของเทคโนโลยี ซึ่งจะทำให้เกิดความระวังที่จะลงทุนในประเทศนั้น

ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงในระบบเศรษฐกิจ(2)

- การควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงมีโอกาช่วยให้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ อีกทั้งไม่ได้เป็นอุปสรรคขัดขวางกิจกรรมทางเศรษฐกิจแต่อย่างใด
- ตัวอย่างเช่น สิงคโปร์กับมาเลเซียมีการขยายตัวทางเศรษฐกิจหลังจากนำระบบการจัดการการค้ายุทธศาสตร์มาใช้

- ✓ การควบคุมการส่งออกเชิงยุทธศาสตร์คือการควบคุมเฉพาะอาวุธอำนาจทำลายล้างสูง (อาวุธเคมี เทคโนโลยีชีวภาพ) อาวุธทั่วไป (ปืนอัดโน้มนต์เล็ก เรือรบ) สินค้าทั่วไปสมรรถนะสูง (เส้นใยคาร์บอน เซมิคอนดักเตอร์สมรรถนะสูง)
- ✓ สินค้ากลุ่มเป้าหมายจะได้รับการควบคุมเท่าที่จำเป็นและน้อยที่สุด ดังนั้น การควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงจึงไม่ถือเป็นการขัดต่อกิจกรรมด้านธุรกิจ

1. ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง
2. ประวัติศาสตร์และบทเรียนการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
3. **รายละเอียดของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย**
4. รายละเอียดของการควบคุมการลงทุนของประเทศไทย
5. มาตรการรองรับการรั่วไหลของเทคโนโลยีผ่านสถาบันการศึกษา

รายละเอียดย่อของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง

- หากสินค้าหรือเทคโนโลยีที่ประเทศพัฒนาแล้วถือครองอยู่ ตกไปอยู่ในมือของประเทศ/เขตเศรษฐกิจที่พัฒนาอาวุธอำนาจต่ำลงแล้วสูงหรืออาวุธทั่วไป จะเป็นที่หวั่นเกรงในระดับสากล ส่งผลให้สถานการณ์ระดับสากลไม่มั่นคงได้
- เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเรื่องเหล่านี้ จึงมีการผลักดันให้เกิดการควบคุมการส่งออก การควบคุมธุรกรรมเทคโนโลยี ด้วยระบอบาสาสากลด้านการควบคุมการส่งออกระดับสากล โดยมีประเทศพัฒนาแล้วเป็นแกนนำ และจำเป็นต้องควบคุมการลงทุนทางตรงในประเทศ
- ในประเทศญี่ปุ่น ได้ดำเนินการควบคุมเหล่านี้ ตามกฎหมาย “FEFTA”

เส้นใยคาร์บอน

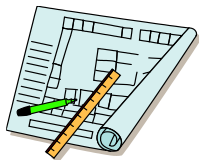

ส่งออกสินค้า

ควบคุมการส่งออกสินค้าที่จะเป็นอุปสรรคต่อ **การคงรักษาสันติภาพและความปลอดภัยในระดับสากล**

ขออนุญาต

ผังดรออิ่ง

ให้ใช้เทคโนโลยี

ควบคุมการให้ใช้เทคโนโลยีที่จะเป็นอุปสรรคต่อ **การคงรักษาสันติภาพและความปลอดภัยในระดับสากล**

ขออนุญาต

บริษัทญี่ปุ่น

ลงทุนทางตรงในประเทศ

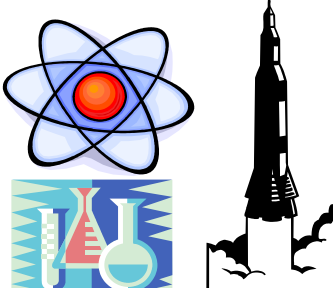
- ① ที่ขัดต่อ **ความปลอดภัยของประเทศ**
- ② ที่ขัดต่อ **ระเบียบของภาครัฐ**
- ③ จำกัดการลงทุนทางตรงในประเทศที่ส่งผลต่อการคุ้มครอง **ความปลอดภัยของประชาชน**

ยื่นแจ้งล่วงหน้า

(สามารถแนะนำ/สั่งให้เปลี่ยนแปลง / ยกเลิกได้)

เปรียบเทียบสินค้าควบคุมของญี่ปุ่นกับระบบการควบคุมการส่งออกสากล

หมวด		ระบบควบคุมการส่งออกสากล		รายการสินค้าควบคุม		
1	อาวุธ	WA (ข้อตกลงวีสนาร์)				
2	สินค้าทั่วไป	 อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง	NSG (กลุ่มประเทศผู้ค้าพลังงานนิวเคลียร์)	NSG ส่วนที่ 1 NSG ส่วนที่ 2	สินค้าใช้เฉพาะด้านนิวเคลียร์ สินค้าที่ใช้ได้สองทางซึ่งเกี่ยวข้องกับนิวเคลียร์	
3			AG (กลุ่มประเทศออสเตรเลีย)	สารตั้งต้นและอุปกรณ์ผลิตอาวุธสารเคมี		
302				จุลินทรีย์ สารพิษ และอุปกรณ์ผลิตอาวุธชีวภาพ		
4			MTCR (กรอบระเบียบการควบคุมการส่งออกเทคโนโลยีขีปนาวุธ)	ขีปนาวุธ จรวด และอุปกรณ์ผลิต		
5		ยุทธปัจจัยทั่วไป	WA (ข้อตกลงวีสนาร์)	ประเภทที่ 1	วัสดุก้าวหน้า	
6				ประเภทที่ 2	การแปรรูปวัสดุ	
7				ประเภทที่ 3	อิเล็กทรอนิกส์	
8				ประเภทที่ 4	คอมพิวเตอร์	
9				ประเภทที่ 5	เครื่องมือสื่อสาร	
10				ประเภทที่ 6	เซ็นเซอร์/เลเซอร์	
11				ประเภทที่ 7	ระบบเดินเรือ	
12				ประเภทที่ 8	ระบบขนส่งทางน้ำ	
13				ประเภทที่ 9	ระบบขับเคลื่อน	
14		อื่นๆ		บัญชียุทธปัจจัยอื่น	(ที่ไม่เข้าข่ายอาวุธในหมวด 1)	
15		สินค้าทั่วไป		สินค้าความอ่อนไหวสูง		
16		ยุทธปัจจัยทั่วไป		การควบคุมการส่งออกสิ่งที่จะขดเขยยุทธปัจจัยทั่วไปได้		
	อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง		การควบคุม Catch-all อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง			

ควบคุมด้วยบัญชีรายการสินค้า

อาวุธทั่วไป : พ.ย. 2008 -
อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง: เม.ย. 2002

Catch All Controls

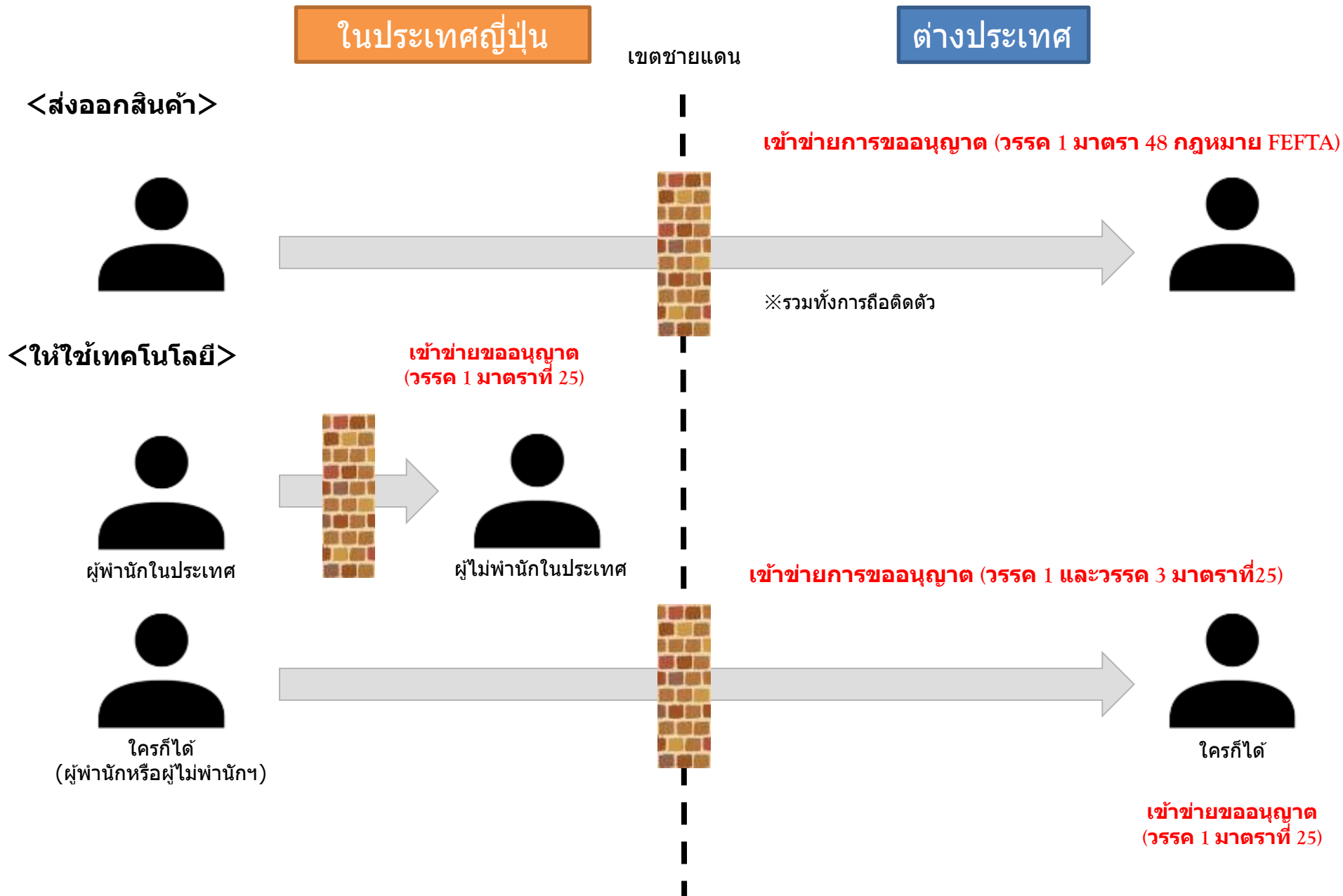

การนำสินค้าทางสันติมาใช้ประโยชน์ในทางสงคราม

- สินค้าที่ส่งออกไปเพื่อใช้ในทางสันติที่นำไปเป็นห่วงว่าจะถูกนำไปใช้ในทางสงครามในประเทศปลายทาง

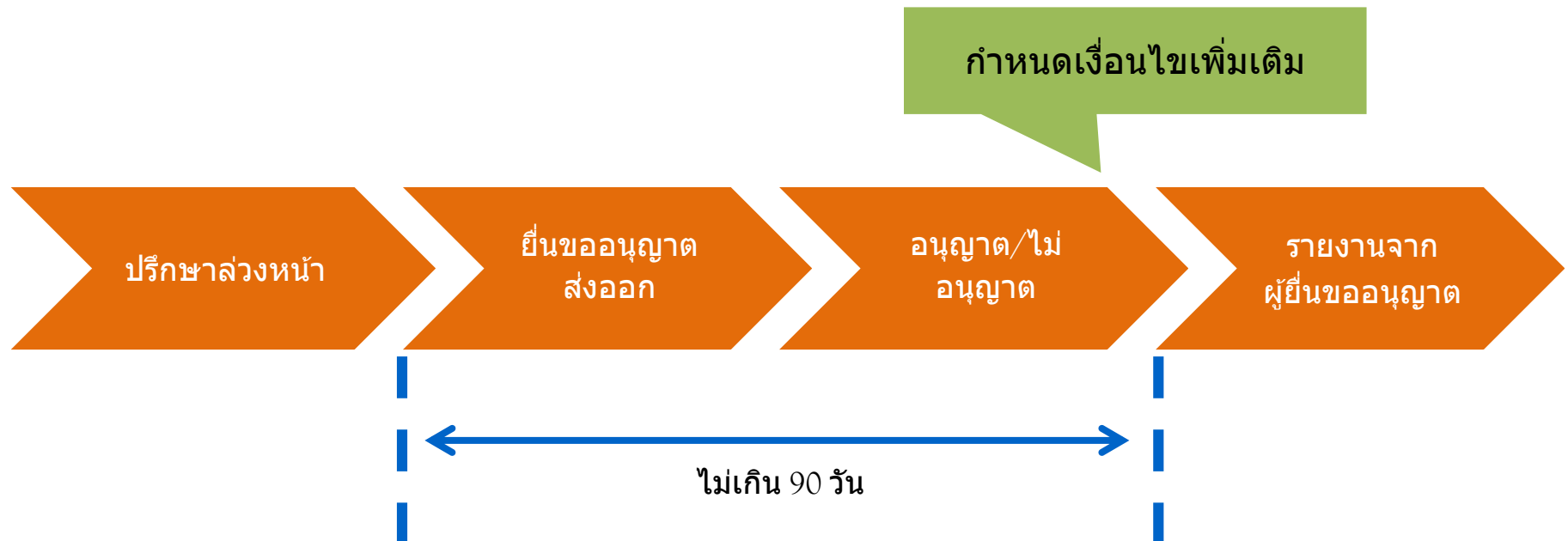
	ใช้ในประโยชน์ในทางสงคราม	ใช้ในประโยชน์ในทางสันติ
เครื่องจักรขึ้นรูป	ผลิตเครื่องแกว่งเหวี่ยงเพื่อใช้เพิ่มความเข้มข้นของยูเรเนียม 	ผลิต/กัดขึ้นรูปชิ้นส่วนยานยนต์
โซเดียมไซยาไนด์	วัตถุพิษสำหรับอาวุธเคมี 	กระบวนการชุบทองคำ
เครื่องกรอง	สกัดเชื้อโรคเพื่อการผลิตอาวุธชีวภาพเชื้อโรค 	ทำน้ำเค็มเป็นน้ำจืด
คาร์บอนไฟเบอร์	วัสดุโครงสร้างของจรวดขีปนาวุธ 	วัสดุโครงสร้างของเครื่องบิน

การกระทำเข้าข่ายการควบคุมในการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง

กระบวนการพิจารณาเพื่อออกใบอนุญาต

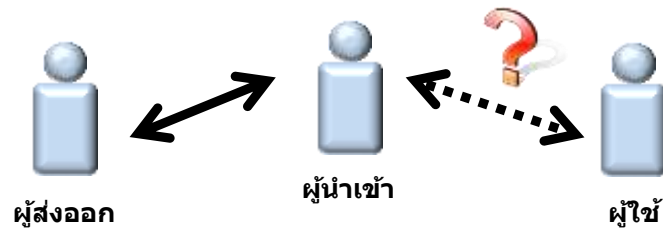
- ผู้ส่งออกต้องรับผิดชอบเองที่จะวินิจฉัย(วินิจฉัยการเข้าชาย) ว่าสินค้าที่จะส่งออกเข้าชายการควบคุมตามกฎหมายหรือไม่ ผลของการวินิจฉัยการเข้าชาย หากเชื่อว่าเป็นสินค้าเข้าชายรายการควบคุม ต้องยื่นขอใบอนุญาตต่อกระทรวง METI
- กระทรวง METI จะตรวจสอบวัตถุประสงค์การใช้งานปลายทาง และผู้ใช้ปลายทางว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ จากเอกสารคำขอ เพื่อตัดสินอนุญาตหรือไม่อนุญาต และอาจจะกำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมกรณีใบอนุญาตให้ส่งออก

หัวข้อสำคัญในการพิจารณาออกใบอนุญาตการส่งออกสินค้า/ให้ใช้เทคโนโลยี

① มั่นใจว่า สินค้า/เทคโนโลยีนั้นจะไปถึงผู้ใช้จริง

- สัญญาครอบคลุมไปถึงผู้ใช้หรือไม่
- ไม่มีความผิดปกติเรื่องเส้นทางขนส่งสินค้า

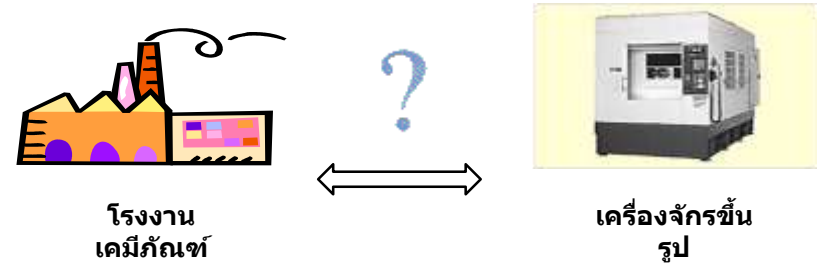
③ มั่นใจว่า สินค้า/เทคโนโลยีนั้นจะไม่ถูกนำไปใช้ในวัตถุประสงค์ที่เป็นห่วง

- ผู้ใช้เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับยุทธปัจจัยหรือไม่
- ผู้ใช้ไม่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมทหารใช้หรือไม่

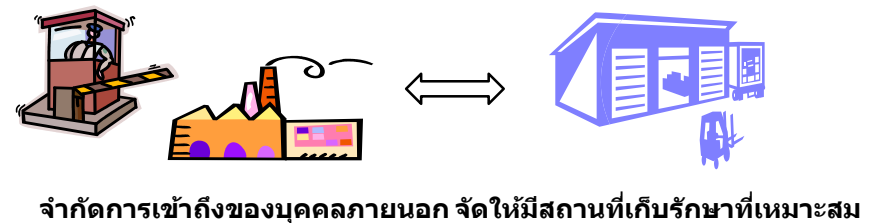
② มั่นใจว่า ผู้ใช้จะใช้สินค้า/เทคโนโลยีนั้นจริง

- รายละเอียดธุรกิจของผู้ใช้สอดคล้องกันวัตถุประสงค์ใช้งานสินค้าหรือไม่
- จำนวนสินค้านั้นเหมาะสมหรือไม่

④ มั่นใจว่า สินค้า/เทคโนโลยีนั้นจะได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม

- ระบุสถานที่ใช้สินค้า(โรงงาน)ได้ชัดเจนหรือไม่
- วิธีการจัดการควบคุมสินค้าเหมาะสมหรือไม่

ประเภทของการอนุญาตครอบคลุม

อนุญาตรายครั้ง

- อนุญาตให้ส่งออกรายครั้งที่ทำการค้า

อนุญาตครอบคลุม

- ใบอนุญาต 3 ปี ใช้ได้รับการค้าหลายครั้ง
- ผู้ส่งออกต้องมีระบบการควบคุมการส่งออกของตัวเอง

อนุญาตครอบคลุมทั่วไป

- เป็นใบอนุญาตครอบคลุมสินค้า/เทคโนโลยีที่ค่อนข้างมีความอ่อนไหวต่ำ และจำกัดเฉพาะการส่งออกไปยัง White Countries

อนุญาตครอบคลุมพิเศษ

- เป็นใบอนุญาตครอบคลุมสินค้า/เทคโนโลยีที่ค่อนข้างมีความอ่อนไหวต่ำ และจำกัดการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศที่กำหนดเฉพาะ (รวม non-White Countries)
- ต้องมีข้อมบังคับการควบคุมการส่งออกในบริษัท (ICP) และรับการตรวจก่อนออกใบอนุญาต

อนุญาตครอบคลุมเฉพาะ

- เป็นใบอนุญาตครอบคลุมการส่งออกให้กับลูกค้าเดิมที่ทำการค้าเป็นประจำต่อเนื่อง
- ต้องมีข้อมบังคับการควบคุมการส่งออกในบริษัท ICP และรับการตรวจก่อนออกใบอนุญาต

อนุญาตครอบคลุมบริษัทลูก

- เป็นใบอนุญาตครอบคลุมการส่งออกสินค้าที่กำหนดให้กับบริษัทลูกที่อยู่ในต่างประเทศ
- ต้องมีข้อมบังคับการควบคุมการส่งออกในบริษัท ICP และรับการตรวจก่อนออกใบอนุญาต

การจัดการกรณีต้องการส่งออกช่วงสินค้าที่ได้ส่งออกไปแล้ว

- ภายใต้กรอบสากลด้านอาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง (NSG, AG, MTCR) เพื่อป้องกันการนำไปใช้ในวัตถุประสงค์การใช้งานที่มีความเสี่ยงในประเทศที่สาม จึงได้กำหนดระเบียบการส่งออกช่วงสินค้า (re-export) (คือห้ามส่งออกช่วง หรือถ้าต้องส่งออกช่วง ต้องได้รับการยินยอมล่วงหน้าจากผู้ส่งออกก่อน) โดยดำเนินการภายใต้กฎหมายในประเทศ และภายในกรอบธรรมเนียมการปฏิบัติ
- สำหรับประเทศญี่ปุ่นนั้น ได้กำหนดว่า (1) ผู้ส่งออกต้องรับหนังสือให้คำมั่นสัญญาแสดงว่าเป็นผู้ใช้ปลายทาง และจะไม่ส่งออกช่วงไปประเทศอื่นจากผู้ใช่ปลายทาง (2) หากจะส่งออกช่วง มีเงื่อนไขว่าจะต้องได้รับการยินยอมเป็นการล่วงหน้าจากกระทรวง METI ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับระบบการควบคุมการส่งออกสากลข้างต้น
- หากผู้ส่งออกกระทำผิดเงื่อนไขการส่งออกข้างต้น จะถูกลงโทษปรับสูงสุดไม่เกิน 1 ล้านบาท ตามมาตราที่ 73 ของกฎหมาย FEFTA
- นอกจากนี้ หากผู้ใช้ปลายทางไม่ปฏิบัติตามหัวข้อที่กำหนดไว้ในหนังสือให้คำมั่นสัญญา จะส่งผลกระทบต่อการศึกษาออกใบอนุญาตของกระทรวง METI ต่อไปในอนาคตตามมาด้วย
- อีกทั้ง กรณีมีส่วนร่วมต่อการส่งออกที่ขัดต่อกฎหมาย หรือการส่งออกช่วง ภายใต้สถานการณ์ที่ประชาคมโลกให้ความสนใจต่อการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง จะส่งผลเสียหายทางธุรกิจต่อองค์กรบริษัทนั้น เช่น ทำให้ภาพลักษณ์ด้อยลง เป็นต้น

(1) การขอหนังสือให้คำมั่นสัญญาแสดงว่าเป็นผู้ใช้ปลายทาง

ผู้ยื่นขออนุญาตส่งออก ต้องขอหนังสือให้คำมั่นสัญญาแสดงว่าเป็นผู้ใช้ปลายทางซึ่งมีการระบุเนื้อหาต่อไปนี จากผู้ใช้ปลายทาง
“ผู้ใช้ปลายทางจะไม่ส่งออกช่วงสินค้า หากมีความจำเป็นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ต้องส่งออกช่วงสินค้านี้ดังกล่าว จะขอความยินยอมเป็นการล่วงหน้าจากผู้ส่งออกที่ต้องมีความรับผิดชอบตามที่กระทรวง METI ”

(2) การกำหนดเงื่อนไขของการอนุญาต

ในการอนุญาตให้ส่งออก จะระบุเงื่อนไขดังต่อไปนี้

“หากผู้ใช้ปลายทางดำเนินการเพื่อขอความยินยอมในการส่งออกช่วง ให้ดำเนินการขอความยินยอมเป็นการล่วงหน้าจากกระทรวง METI โดยทันที”

บทลงโทษเมื่อกระทำผิด

- หากส่งออกสินค้า/ให้ใช้เทคโนโลยีในรายการควบคุม โดยไม่ขออนุญาต อาจจะถูกลงโทษได้ตามที่กฎหมายกำหนด

บทลงโทษตามกฎหมายอาญา

สูงสุด { จำคุกไม่เกิน 10 ปี
ปรับไม่เกิน 10 ล้านบาท

ทั้งนี้ หาก 5 เท่าของราคาสินค้ากลุ่มเป้าหมายที่ละเมิดต่อข้อกำหนดมีมูลค่าเกิน 10 ล้านบาท จะถูกปรับไม่เกิน 5 เท่าของราคาสินค้านั้น

ลงโทษทางปกครอง

- ห้ามส่งออกสินค้า/ให้ใช้เทคโนโลยีสูงสุดไม่เกิน 3 ปี

กระทรวง METI จะออกหนังสือ
เตือนไปยังบริษัทที่กระทำผิด

ผลนอกเหนือบทลงโทษตามกฎหมาย

- ภาพลักษณ์ของบริษัทองค์กร
- ถูกสังคมลงโทษ
- ถูกฟ้องโดยตัวแทนผู้ถือหุ้น เป็นต้น

หมายเหตุ) หากบริษัทที่กระทำผิดแจ้งเรื่องมาโดยสมัครใจ อาจจะได้รับผลการลดหย่อนโทษได้

นอกเหนือจากการลงโทษโดยคำสั่งรัฐฯ หรือหนังสือเตือนแล้ว อาจจะทำให้ส่งรายงานความคืบหน้าในการป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ (โดยหลักการ จะไม่ประกาศ)

1. ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง
2. ประวัติศาสตร์และบทเรียนการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
3. รายละเอียดของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
4. รายละเอียดของการควบคุมการลงทุนของประเทศไทย
5. มาตรการรองรับการรั่วไหลของเทคโนโลยีผ่านสถาบันการศึกษา

สถานการณ์การจำกัดการลงทุนของประเทศในยุโรปและอเมริกา

- กลุ่มประเทศในยุโรปและอเมริกา มีการจำกัดการลงทุน ต่อการลงทุนที่มาจากประเทศกลุ่มเสี่ยงเพิ่มมากขึ้น

สหรัฐอเมริกา

เมื่อพ.ย. 2017 ร่างกฎหมาย Foreign Investment Risk Review Modernization Act (FIRRMA) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ยกระดับการควบคุมการลงทุน ให้อำนาจประธานาธิบดีได้อนุญาตให้ประธานาธิบดีสามารถสั่งห้ามการลงทุนในบางประเทศได้โดยอัตโนมัติ
โดยหลายพรรคให้ความสนับสนุน ทำให้ผ่านทั้งสภาสูงและสภาล่างและอยู่ระหว่างการแก้ไขร่างกฎหมายในสองสภา คาดว่าจะผ่านมติได้ในฤดูร้อนปีนี้
-กำหนดให้มีสงวนสิทธิใน emerging technology เพื่อรักษาความได้เปรียบทางเทคโนโลยี และกำหนดการพิจารณาให้สูงขึ้นว่าเป็นเทคโนโลยีที่มีความเสี่ยงจะถูกนำไปใช้กับไซเบอร์เซคิวริตี้ รวมถึงการเกี่ยวข้องกับประเทศที่มีความเสี่ยงที่จะเข้ามาได้เทคโนโลยี เป็นต้น

EU

เมื่อก.ค. 2017 ได้ประกาศระเบียบการพัฒนากรอบการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมการลงทุนของภาคีประเทศ EU หลังผ่านการแก้ไขร่างและผ่านมติโดยคกก. ผชช. ประชาคมยุโรปและที่ประชุมEU จากนั้น จะเริ่มกระบวนการปรับแก้ในคกก. ประชาคมยุโรป สภาประชาคมยุโรป และที่ประชุมEU ตั้งแต่ต้นเดือนก.ค.ปีนี้ เพื่อที่จะให้ร่างระเบียบนี้ประกาศใช้ได้ภายในสิ้นปีค.ศ. 2018
-กำหนดการประสานงานของคกก.ยุโรปและประเทศภาคี ให้มีการพิจารณาสูงขึ้นเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ เทคโนโลยีสำคัญ (AI หุ่นยนต์ เซมิคอนดักเตอร์ ไซเบอร์เซคิวริตี้ ฯลฯ)

อังกฤษ

ได้รับแก้กฎหมายบริษัทปีค.ศ.2002เมื่อ11มิ.ย. 2018 เพื่อยกระดับการควบคุมการลงทุน โดยเพิ่มกรอบการพิจารณาเทคโนโลยีให้ครอบคลุมทั้งเทคโนโลยีอาวุธ สินค้า DUI ระดับสูง ไซเบอร์เซคิวริตี้ (เทคโนโลยีควอนตัม คอมพิวเตอร์ทั่วไป)

เยอรมัน

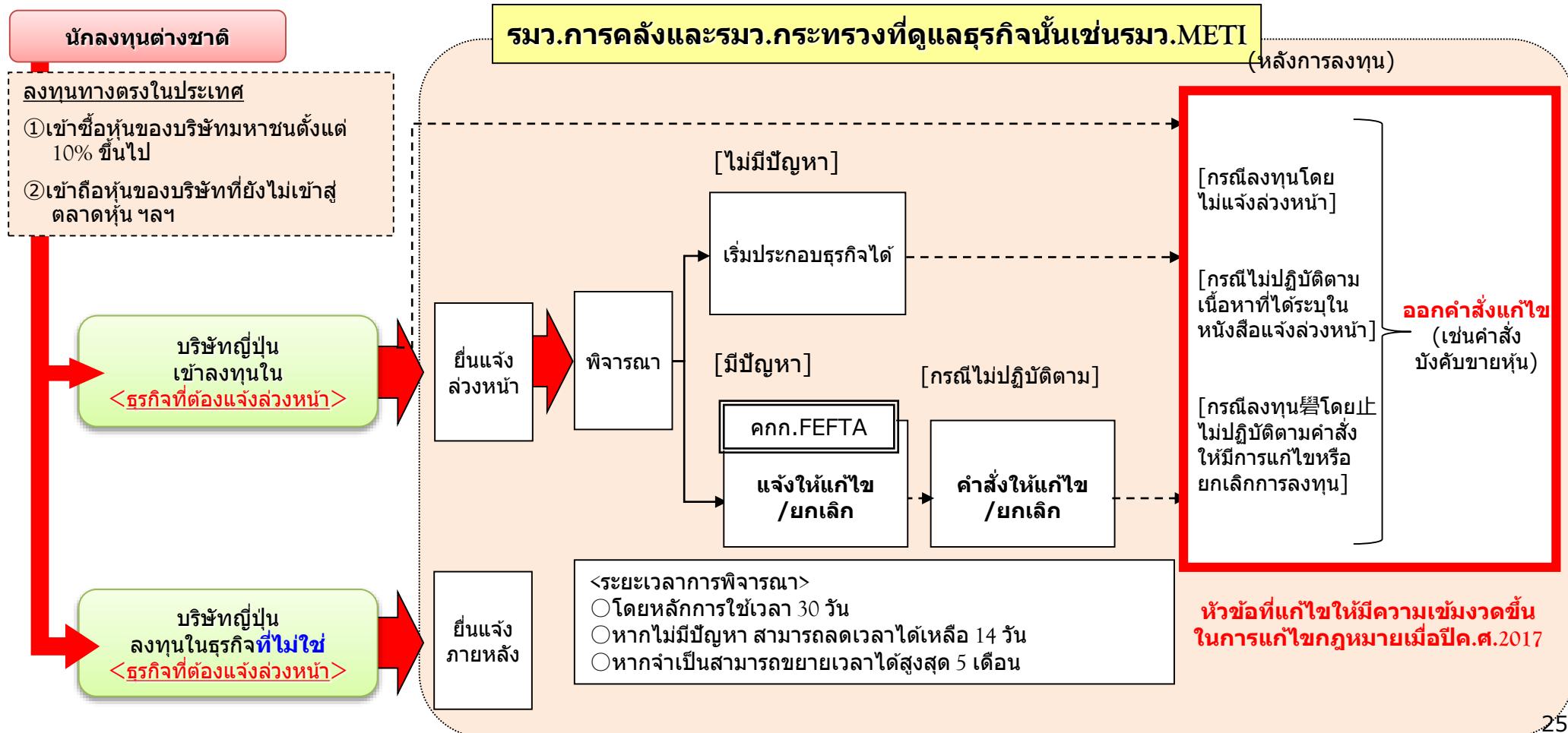
ได้รับแก้กฎหมายควบคุมการลงทุนเมื่อก.ค. 2017 ให้เข้มงวดมากขึ้น เนื่องจากบริษัทจ่ายไฟฟ้าถูกรัฐวิสาหกิจจีนเข้าซื้อ จึงเกิดกระแสการปรับแก้กฎหมายนี้
-เพิ่มขอบข่ายการยื่นแจ้งเรื่องล่วงหน้า (เพิ่มอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการออกแบบงานทหาร) และระบบโครงการเข้าข่ายการตรวจติดตามหลังลงทุน (โครงการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ ผู้พัฒนาซอฟต์แวร์เพื่อโครงการโครงสร้างพื้นฐานสำคัญ สาขาที่เกี่ยวข้องกับไซเบอร์เซคิวริตี้ (เช่นผู้ให้บริการคลาวด์ เป็นต้น))

ฝรั่งเศส

เมื่อวันที่ 18 มิ.ย. 2018 คณะรัฐมนตรีได้ลงมติผ่านร่างกฎหมายเกี่ยวกับการเติบโตและพัฒนาองค์กรธุรกิจ (กฎหมายPACTE) ที่จะมีการควบคุมการลงทุนให้เข้มงวดมากขึ้น และจะเข้าสู่การหารือในที่ประชุมรัฐสภาตั้งแต่เดือนกันยายนเป็นต้นไป
-เพิ่มประเภทธุรกิจยุทธศาสตร์ (เซมิคอนดักเตอร์ อวกาศ โดรนและ AI ที่สัมพันธ์กับความมั่นคง ไซเบอร์เซคิวริตี้ โรบอดิกส์ ดาต้าเสตรจขนาดยักษ์ ฯลฯ) ให้เป็นประเภทธุรกิจที่ต้องยื่นขออนุญาตลงทุน และได้เพิ่มบทลงโทษด้วย

รายละเอียดย่อการควบคุมการลงทุนของประเทศญี่ปุ่น

- ภายใต้มุมมองด้าน “ความปลอดภัยของประเทศ” และ “ระเบียบของภาครัฐ” จึงได้กำหนดให้นักลงทุนต่างชาติต้องยื่นแจ้งล่วงหน้าเมื่อเข้ามาลงทุนในสาขาธุรกิจที่จำเป็นต้องควบคุม โดยรพ.การคลังและรพ.กระทรวงผู้ดูแลสาขานั้น จะรวมหารือกันเพื่อออกคำสั่งให้เปลี่ยนแปลง/ยกเลิก/ออกคำสั่งได้
- ในปีค.ศ. 2017 ได้มีการปรับแก้กฎหมาย ให้สามารถออกคำสั่งไปยังนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนภายในประเทศและมีความเสี่ยงต่อความปลอดภัยของประเทศ โดยไม่ได้ยื่นแจ้งให้เป็นการล่วงหน้า เพื่อให้ขายหุ้นออกมาได้ อีกทั้ง ได้ขยายขอบข่ายประเภทธุรกิจที่ต้องยื่นแจ้งล่วงหน้า

ประเภทธุรกิจที่ต้องยื่นแจ้งล่วงหน้าตามการแก้ไขกฎหมายควบคุมการลงทุน

- ควบคุมการลงทุนเฉพาะประเภทธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับ “ความปลอดภัยของประเทศ” และ “ระเบียบของภาครัฐ”
  - ✓ เพื่อคงไว้เพื่อฐานการผลิต/เทคโนโลยีของอุตสาหกรรมที่สร้างผลกระทบอย่างมีนัยยะสำคัญให้กับความปลอดภัยของประเทศ
    - ➔ อุตสาหกรรมการผลิตเกี่ยวกับอาวุธ อากาศยาน การพัฒนาอวกาศ และพลังงานนิวเคลียร์ รวมทั้งงานซ่อมและซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้อง
  - ✓ ป้องกันการไหลออกของเทคโนโลยีระดับสูงที่มีโอกาสนำไปใช้กับอาวุธทั่วไป/อาวุธอำนาจทำลายล้างสูง
    - ➔ อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนในบัญชีรายการสินค้าของระบบควบคุมการส่งออกและธุรกิจที่ใช้เทคโนโลยีออกแบบ/ผลิตที่เกี่ยวข้อง
  - ✓ “คงไว้ซึ่งความเป็นระเบียบของภาครัฐ” “รักษาความปลอดภัยของสาธารณชน” “บริหารเศรษฐกิจได้อย่างราบรื่น”

อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเกี่ยวกับอาวุธ (①)
อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเกี่ยวกับอากาศยาน (②)
อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเกี่ยวกับการพัฒนาอวกาศ (③)
อุตสาหกรรมการผลิตสินค้าเกี่ยวกับพลังงานนิวเคลียร์ (④)
งานซ่อมเครื่องจักรของสินค้าใน ① - ④
งานซอฟต์แวร์เกี่ยวกับสินค้าใน ① - ④
อุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีไปใช้เป็นวัตถุดิบของนิวเคลียร์
อุตสาหกรรมการผลิตชิ้นส่วนที่สามารถนำไปใช้กับอาวุธ ยุทธปัจจัย (สินค้าที่อยู่ในตารางแนบ 1 ของคำสั่งตามกฎหมายควบคุมการค้าการส่งออก เช่น เครื่องจักรชิ้นรูป เส้นใยคาร์บอน เพาเวอร์เซมิคอนดักเตอร์ เป็นต้น (จากเดิมที่กำหนดเพียงบางส่วน ได้แก้ไขให้เป็นทุกประเภทสินค้า)
อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ สถาบันค้นคว้าวิจัยวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ อุตสาหกรรมออกแบบเครื่องจักร อุตสาหกรรมตรวจสอบสินค้าโดยไม่ทำลาย(NDT) และอุตสาหกรรมบริการเทคโนโลยีอื่น ๆ ซึ่งมีเทคโนโลยีนำไปใช้กับอาวุธ หรือยุทธปัจจัยได้ (เทคโนโลยีที่อยู่ในตารางแนบคำสั่งตามกฎหมาย FEFTA เช่น เทคโนโลยีการออกแบบ/ผลิตเส้นใยคาร์บอน เป็นต้น) (ได้ประกาศให้เข้าข่ายการควบคุมการลงทุน การแก้ไขกฎหมายเมื่อปี ค.ศ.2017)

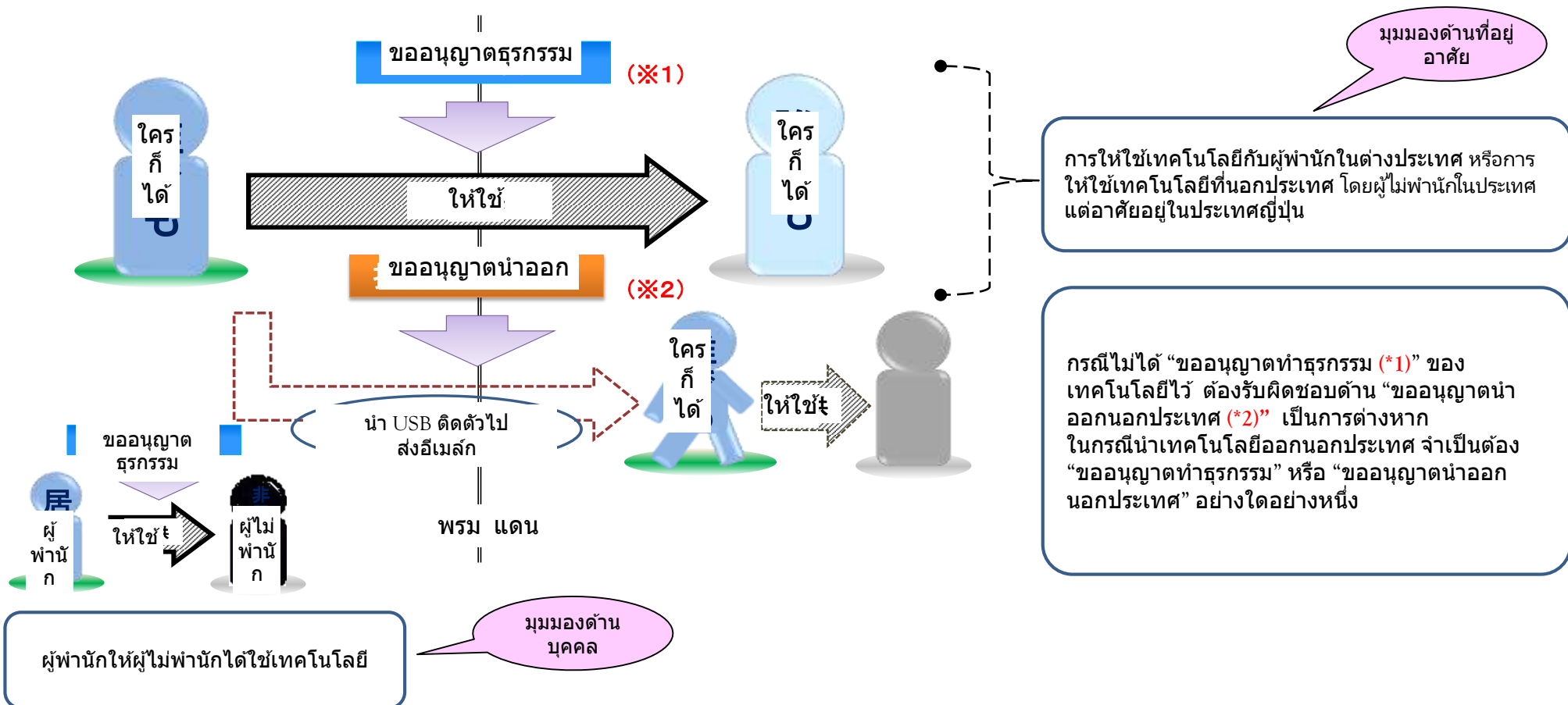
อุตสาหกรรมไฟฟ้า
อุตสาหกรรมแก๊ส
อุตสาหกรรมให้ความร้อน
งานน้ำประปา
อุตสาหกรรมสื่อสาร
อุตสาหกรรมแพรรูปออกอากาศ
การรถไฟ
การขนส่งลูกค้า
อุตสาหกรรมผลิตเวชภัณฑ์
งานรักษาความปลอดภัย
ป่าไม้ ประมง เกษตร
อุตสาหกรรมน้ำมัน
อุตสาหกรรมผลิตหนัง และผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยหนัง
อุตสาหกรรมขนส่งทางอากาศ
อุตสาหกรรมขนส่งทางน้ำ

↑ หัวข้อที่แก้ไขให้มีความเข้มงวดขึ้นในการแก้ไขกฎหมายเมื่อปีค.ศ.2017

1. ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง
2. ประวัติศาสตร์และบทเรียนการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
3. รายละเอียดของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศไทย
4. รายละเอียดของการควบคุมการลงทุนของประเทศไทย
5. **มาตรการรองรับการรั่วไหลของเทคโนโลยีผ่านสถาบันการศึกษา**

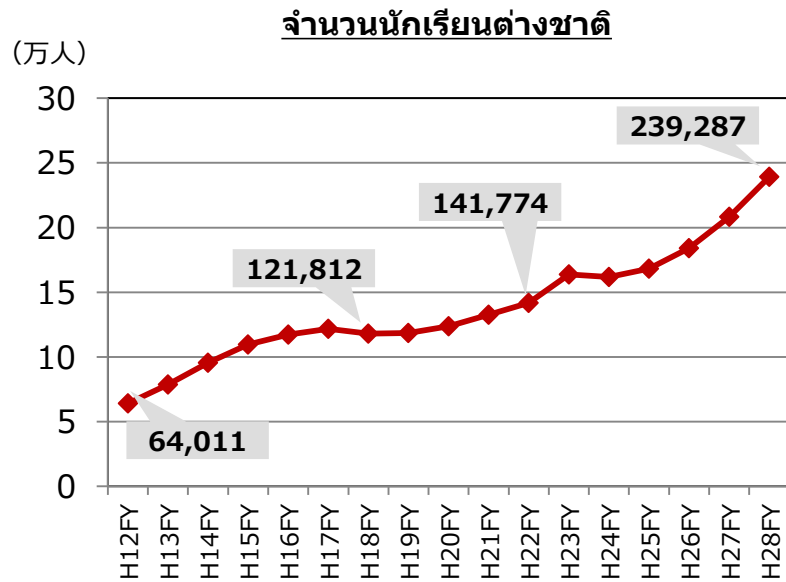
พฤติกรรมเข้าข่ายการควบคุมที่เกี่ยวกับธุรกรรมด้านเทคโนโลยี

- หากมีการใช้เทคโนโลยีเฉพาะไปใน ① ธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์จะให้ใช้จากผู้พำนักในประเทศไปยังผู้ไม่พำนักในประเทศ ② ธุรกรรมที่มีวัตถุประสงค์ให้ใช้นอกประเทศ เพื่อทดแทนการจำกัดการใช้เกี่ยวกับธุรกรรมเหล่านั้น ③ การนำเทคโนโลยีที่กำหนดไว้เฉพาะออกนอกประเทศ ④ การส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของเทคโนโลยีเฉพาะทางดังกล่าวไปยังต่างประเทศ เหล่านี้จำเป็นต้องขอใบอนุญาต

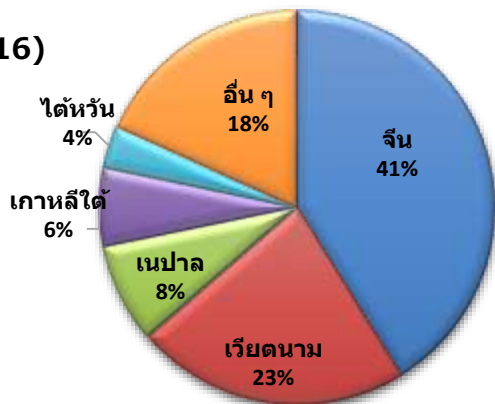

จำนวนนักเรียนต่างชาติ / การวิจัยร่วมระดับสากล มีเพิ่มมากขึ้น

- จำนวนนักเรียนต่างชาติในประเทศญี่ปุ่นเพิ่มมากขึ้น และมีการสร้างความพร้อมให้เกิดการวิจัยร่วมระดับสากลระหว่างสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น โอกาสที่จะมีการรับนักเรียนต่างชาติ/นักวิจัยของกันและกันจะมีเพิ่มมากขึ้นอย่างแน่นอน
- ต่างชาติสนใจที่จะส่งนักเรียนต่างชาติมาประเทศญี่ปุ่น เพื่อให้ได้มาซึ่งเทคโนโลยีระดับสูงของประเทศญี่ปุ่น

(รายละเอียดปี2016)

ตัวอย่างความเสี่ยงที่ข้อมูลเทคโนโลยีจะรั่วไหลออกไปผ่านนักเรียนต่างชาติ

มหาวิทยาลัยของ
ญี่ปุ่น

ศึกษาระดับ
ปริญญาเอก

ให้ทุนการศึกษา

รัฐบาล
ต่างประเทศ

ศจ. A
มีชื่อเสียงด้านการวิจัย
เรดาร์เพื่อการพาณิชย์

นักเรียนป.เอก นายB
จบการศึกษาด้านเทคโนโลยีเรดาร์ที่ใช้ใน
การทหารจากมหาวิทยาลัยการทหาร

เมื่อกลับประเทศตน จะไปค้นคว้าเพิ่มเติมด้านเทคโนโลยีเรดาร์ในมหาวิทยาลัย
มีโอกาสเป็นไปได้ ที่เทคโนโลยีจะรั่วไหลออกไป

รายละเอียดย่อของการดำเนินการให้เข้มงวดมากขึ้นในสถาบันอุดมศึกษา

- ได้ทบทวนไกด์ดำนซ์ทั้งหมดสำหรับมหาวิทยาลัย และประกาศใช้ใหม่เมื่อ ต.ค. 2017
- ประสานงานกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเข้าถึงทุกมหาวิทยาลัยแบบหลายช่องทาง เป็นการยกระดับการควบคุมภายในของมหาวิทยาลัย ให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงในมหาวิทยาลัย

ประกาศให้ใช้ไกด์ดำนซ์สำหรับมหาวิทยาลัยและจัดส่งเอกสาร

- ได้ประกาศผ่านโสมเพลย์ทางการของกระทรวง METI (เมื่อต.ค.2017) และประกาศเวอร์ชันภาษาอังกฤษด้วย
- ประสานผ่านกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดส่งไกด์ดำนซ์ให้กับอธิการบดีของทุกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้อง*
*ได้แก่มหาวิทยาลัยรัฐฯ มหาวิทยาลัยภายใต้ความดูแลของอปท. และมหาวิทยาลัยเอกชนที่เปิดสอนคณะวิทย์/วิศว/แพทย/ทันต/เภสัช (รวมทั้งสิ้น 264 มหาวิทยาลัย)

จัดทำและเผยแพร่คอนเทนต์ด้าน E-Learning

- เผยแพร่ผ่านทางโสมเพลย์ทางการของกระทรวง METI (เมื่อพ.ค. 2018) โดยจัดทำเวอร์ชันภาษาอังกฤษด้วย

สร้างเครือข่ายในพื้นที่

- จัดงานประชุมอธิบายให้กับมหาวิทยาลัยทุกปี และได้เริ่มจัดการประชุมอธิบายไกด์ดำนซ์ให้กับผู้ปฏิบัติงานตั้งแต่ปี 2017FY โดยแยกจัดประชุมเป็นรายภูมิภาค
- จากนั้น ได้สร้างเครือข่ายในพื้นที่ให้ฝ่ายปกครองกับมหาวิทยาลัย รวมถึงระหว่างมหาวิทยาลัยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกันและกันได้

โครงการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญ

- จัดส่งผู้เชี่ยวชาญด้านการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงไปยังมหาวิทยาลัย เพื่อให้ช่วยดำเนินการตามไกด์ดำนซ์ *โดยแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญที่เคยมีประสบการณ์งานควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงของมหาวิทยาลัยให้เป็น “ที่ปรึกษา” ทางมหาวิทยาลัยไม่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย (ภาครัฐฯรับผิดชอบเอง)

เยี่ยมเยียนรายมหาวิทยาลัย

- เพื่อกระตุ้นให้เกิดการดำเนินการแบบท้อปดาวน์ภายในมหาวิทยาลัย ผู้อำนวยการฝ่ายงานที่รับผิดชอบของกระทรวง METI จะเข้าไปพบอธิการบดี หรือประธานสภาฯบริหารของมหาวิทยาลัยโดยตรง เพื่อทำการอธิบาย *ที่ผ่านมา เคยไปเยี่ยมเยียนมาแล้วประมาณ 70 มหาวิทยาลัย

การดำเนินการทางกฎหมาย

การดำเนินการรายมหาวิทยาลัย

ยกระดับไกด์ด้านซัพพลายเชนสำหรับสถาบันอุดมศึกษาด้านการควบคุมการค้าที่

- เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยได้ดำเนินการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงอย่างครบถ้วน จึงได้จัดทำไกด์ด้านซัพพลายเชนเมื่อค.ศ. 2008(และได้ปรับแก้ไขไปเมื่อค.ศ. 2010)
- ในกระบวนการพิจารณาร่างกฎหมาย FEFTA ฉบับแก้ไข ได้มีการระบุให้มีผังโครงสร้างการควบคุมที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อป้องกันไม่ให้เทคโนโลยีระดับอันเป็นที่ภาคภูมิใจของสถาบันอุดมศึกษาถูกนำไปใช้ในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง
- จึงได้มีการปรับแก้ไขเนื้อหาอย่างจริงจังไปอีกครั้งเมื่อ ค.ศ.2017 เพื่อให้มีเนื้อหาของวิธีการควบคุมที่สอดคล้องต่อสภาพการณ์จริง รองรับปัญหาและลักษณะพิเศษในสถาบันอุดมศึกษาได้

หัวข้อสำคัญในการปรับแก้ไข

1. มีการควบคุมที่เข้มงวดพร้อมทั้งลดภาระรับผิดชอบ (จัดการงานหนักเบาอย่างเหมาะสม)

- ในมหาวิทยาลัย มีนักวิจัยเป็นจำนวนมาก และมีความหลากหลายในสาขาที่วิจัย จำเป็นต้องให้นักวิจัยกับฝ่ายงานธุรการร่วมมือกัน และเสนอวิธีการที่เป็นรูปธรรมในการทำให้เกิดการจัดการงานหนักเบาอย่างเหมาะสม (คือมีงานเน้นหนัก กับงานเน้นง่าย)

ข้อสำคัญ : ตรวจสอบด้วยวิธีผสมผสานระหว่าง”ให้นักวิจัยตรวจเช็คล่วงหน้าโดยง่าย” กับ “ฝ่ายงานธุรการตรวจสอบอย่างระมัดระวัง”

ข้อสำคัญ : กำหนดหัวข้อวิจัยที่จำเป็นต้องตรวจสอบอย่างเข้มงวด (55สาขาวิจัย)

2. นำเสนอวิธีการรูปธรรมของการควบคุมที่สอดคล้องกับกรณีจริงที่นักวิจัยต้องประสบ

- เนื่องจากมหาวิทยาลัยมีพันธกิจและกิจกรรมที่แตกต่างจากองค์กรบริษัท จึงนำเสนอวิธีการที่เป็นรูปธรรมตรงกับกิจกรรมจริงของมหาวิทยาลัย

ข้อสำคัญ : ขั้นตอนที่เป็นรูปธรรมแยกเป็นการรับนักเรียนต่างชาติ การไปต่างประเทศ ทำวิจัยนานาชาติ รับนักวิจัยจากต่างประเทศ ฯลฯ

3. นำเสนอผังโครงสร้างองค์กรที่เป็นรูปธรรม

- นำตัวอย่างจริงของมหาวิทยาลัยที่มีการดำเนินการควบคุมอย่างเหมาะสมแล้ว มาประกอบใช้อธิบายการนำเสนอผังโครงสร้างที่เป็นรูปธรรมเหมาะกับขนาดองค์กร

ข้อสำคัญ : ต้องเป็นผังโครงสร้างแบบท้อปดาวน์โดยอธิการบดี และจัดให้มีฝ่ายงานธุรการตามขนาดขององค์กร (จัดตั้งฝ่ายงานธุรการขึ้นในแต่ละคณะตามความจำเป็น เพื่อให้สามารถสื่อสารกับนักวิจัยได้ เป็นต้น)

4. นำเสนอรูปแบบต้นฉบับของข้อบังคับการควบคุมภายใน ใบตรวจงานต่างๆ หนังสือสัญญา

- นำเสนอเอกสารที่จำเป็นต่อการดำเนินการตั้งข้างต้น ซึ่งมีรูปแบบต้นฉบับที่หน่วยงานสามารถนำไปใช้งานได้โดยทันที

สรุปย่ออีกครั้ง.....

[ความสำคัญของการควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคง]

- ✓ เพื่อให้เกิดความมั่นคงของสังคมสากล การควบคุมการค้าที่เกี่ยวกับความมั่นคงเป็นสิ่งสำคัญ
  - หากไม่ควบคุมการค้าอย่างเข้มงวด จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงไม่เพียงแต่ประเทศตน แต่ในระดับสากลด้วย
- ✓ เพียงครั้งเดียว ประเทศ/องค์กรบริษัทก็สูญเสียความเชื่อถือได้อย่างง่ายดาย
  - ดำเนินการจัดการการค้ายุทธศาสตร์ได้อย่างครบถ้วน จะเป็นการส่งเสริมให้มีการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ และนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ
- ✓ ไม่เพียงแต่พัฒนาระบบจัดการ แต่ต้องบังคับใช้อย่างเข้มงวดด้วย
  - หากมีแต่ระบบจัดการ แต่ไม่บังคับใช้อย่างเข้มงวด ก็เหมือนกับไม่มีระบบ
- ✓ จำเป็นที่ภาครัฐฯกับภาคเอกชนต้องให้ความพยายามร่วมกัน
  - รัฐบาลต้องมีโครงสร้างการควบคุมการค้าที่มีประสิทธิผลจึงเป็นเรื่องที่ขาดไม่ได้
  - เป็นสิ่งสำคัญที่ภาครัฐฯและภาคเอกชนต้องร่วมมือกันในการควบคุมการค้า
  - และภาคเอกชนต้องดำเนินการโดยสมัครใจเองด้วย